

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 maja 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020 r., poz. 53 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 17 kwietnia 2020 r. przyznał B. T. (1) prawo do emerytury od 1 kwietnia 2020 r. tj. od miesiąca w którym złożono wiosek.

Podstawę obliczenia emerytury wnioskodawcy stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem ich waloryzacji zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie z uwzględnieniem ich waloryzacji. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 18491,49 zł,
- kwota składek zewidencjonowanych na subkoncie z uwzględnieniem ich waloryzacji wynosi 4353,12 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 220,30 miesięcy,
- wyliczona kwota emerytury wynosi 103,70 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $((...),49 + (...),12) / 222,30 = 103,70$ zł.

/decyzja – k. 12-14 akt ZUS/

Decyzją z dnia 11 sierpnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku B. T. (1) z dnia 21 lipca 2020 r. 2019 r. odmówił ubezpieczonej prawa do ponownego przeliczenia emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczona nie złożyła nowych dowodów mających wpływ na wysokość świadczenia.

/decyzja – k. 28 akt ZUS/

Odwołania od obu w/w decyzji w dniu 17 września 2020 r. złożyła wnioskodawczyni B. T. (1) i wskazała, że jej emerytura nie została prawidłowo wyliczona, bowiem ZUS określając jej wysokość całkowicie pominął okresy jej zatrudnienia począwszy od 1976 r. -1977 r. nie uwzględnił też składek odprowadzanych w okresie jej zatrudnienia w okresie pobytu w Zakładzie karnym, od maja 2013 r. Wobec tego wydane decyzje w ocenie odwołującej są dla niej krzywdzące. Jednocześnie z uwagi na pobyt w zakładzie karnym i trudną sytuację finansową wnioskodawczyni wniosła o ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu.

/odwołanie – k. 3 -5 akt VIII U 2232/20 oraz k. 3-5 akt VIII U 2233/20/

W odpowiedziach na odwołanie organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 13.05.2020 r. jako wniesionego po terminie i oddalenie odwołania od decyzji z dnia 11.08.2020 r. jako bezzasadnego.

W uzasadnieniu powyższego podtrzymał stanowiska zawarte w zaskarżonych decyzjach i dodatkowo wskazał odnosząc się do treści odwołań, że na podstawie dostępnych dokumentów brak jest podstaw do ustalenia kapitału początkowego dla wnioskodawczyni ponieważ nie przedłożono żadnych dokumentów wskazujących aby wnioskodawczyni pozostawała w zatrudnieniu przed 01.01.1999 r. poza niesprecyzowanym stwierdzeniem co do zatrudnienia w latach 1976-1977 r. Ponadto wskazał na brak konkretnych zarzutów w zakresie wysokości przyjętych

składek. Organ podkreślił iż składki odprowadzane za wnioskodawczynią z tytułu prac wykonywanych podczas odbywania kary pozbawienia wolności zostały uwzględnione do 31.03. 2020 r.

/odpowiedź na odwołanie – k. 11 akt VIII U 2232/20 oraz k. 11 akt VIII U 2233/20/

Zarządzeniem z dnia 19.10.2020 r. sprawy z obu odwołań połączono do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

/ zarządzenie k. 13 akt VIII U 2233/20/

W piśmie procesowym z dnia 2.11 2020 r. (data wpływu do wydziału) wnioskodawczyni podtrzymała swoje stanowisko w sprawie podnosząc, iż obie zaskarżone decyzje otrzymała w dniu 17 sierpnia 2020 r. Dodatkowo podniosła, że domaga się wyliczenia emerytury z uwzględnieniem następujących okresów zatrudnienia:

1. Państwowy Ośrodek (...) w Z. k/ S. lata 1974-1976,
2. Spółdzielnia (...) w S. lata 1976-1977
3. Państwowa Komunikacja Samochodowa Oddział Okręgowy w Ł.-Oddział w S. lata 1977-1979
4. (...) Ośrodek (...) w Ł.,1979-1986
5. Browary (...) -1989,
6. Hurtownia (...) Hit w Ł. B. M. lata 1989-1991
7. Hurtownia (...) i M. J. 1989-1992
8. (...) - R. P. w Ł. – sieć sklepów spożywczych 1992-1996 r.
9. „R. J. P. sieć sklepów spożywczych 1992-1996 r.
10. (...) – (...) Zakład (...) w A.- S. P. 1996-1998
11. Firma Usług (...) „Kryształ – M. B. 1998-2008 r.

Do pisma dodatkowo wnioskodawczyni załączyła oświadczenie o stanie rodzinnym majątku i dochodach.

/ pismo k. 18-22/

W piśmie z dnia 25.01.2021 (data wpływu) wnioskodawczyni wskazała, iż opuszcza Zakład Karny z dniem 21.01.2021 r.

/ pismo k. 45/

W piśmie procesowym dnia 2.02.2021 r. wnioskodawczyni uzupełniając na wezwanie sądu dane osobowe pozwalające na uzyskanie informacji w przedmiocie jej zatrudnienia ponownie wniosła o ustanowienie dla niej pomocy prawnej z urzędu.

/ pismo k. 53-56/

Postanowieniem z dnia 4 lutego 2021 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił wniosek ubezpieczonej o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

/ postanowienie k. 60/

Pismem z dnia 3 lutego 2022 organ rentowy poinformował, iż z uwzględnieniem materiału zgromadzonego w sprawie wydano decyzję kapitałową i decyzję o przeliczeniu emerytury wnioskodawczyni od 1.04.2020 r. i w

konsekwencji wniósł o umorzenie postępowania sądowego alternatywnie podtrzymał dotychczasowe stanowisko i wniósł o oddalenie odwołania gdyż, w chwili wydawania zaskarżonej decyzji nie było podstaw do ustalenia emerytury w innej kwocie.

/ pismo k. 109/

Na rozprawie w dniu 16.02. 2022 r. poprzedzającej wydanie wyroku wnioskodawczyni nie stawiała się – wezwanie doręczone w trybie awizo nie zajęła stanowiska względem stanowiska zawartego w piśmie ZUS z dnia 3 lutego 2022 r. Pełnomocnik ZUS ponownie oświadczył jak w piśmie z dnia 3 lutego 2022 r. , że wydana została kolejna decyzja skutkiem, której wyliczono kapitał i emeryturę wnioskodawczyni.

/ stanowisko procesowe pełnomocnika organu rentowego protokół z rozprawy z dnia 16.02.2022 r. 00:04:27-00:04:55/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

B. T. (2) z domu S. urodziła się (...)

/okoliczność bezsporna/

Brak jest dokumentów potwierdzających zatrudnienie wnioskodawczyni w:

- (...) Ośrodka (...) w Ł. w latach 1979-1986
- Browarach (...) w latach 1986-1989
- Hurtownia (...) Hit w Ł. B. M. lata 1989-1991
- Hurtownia (...) i M. J. w latach 1989-1992
- (...) - R. P. w Ł. – sieć sklepów spożywczych w latach 1992-1996 r.
- „R. J. P. sieć sklepów spożywczych w latach 1992-1996 r.
- (...) – (...) Zakład (...) w A.- S. P. w latach 1996-1998
- Firma Usług (...) „Kryształ – M. B. w latach 1998-2008 r.

W okresie od 16.09.1974-7.05.1976 ubezpieczona była zatrudniona w Państwowym Ośrodku (...) w Z. k/ S.

/ bezsporne dokumentacja osobowa i placowa koperta k. 76/

W okresie od 8.05.1976 -30.11.1977 . wnioskodawczyni była zatrudniona w Spółdzielnia (...) w S..

/ bezsporne koperta dokumentacja osobowa i placowa koperta k. 78/

W okresie od 1.03.1978 – 10.02.1979 wnioskodawczyni była zatrudniona w Przedsiębiorstwie Państwowej (...) Oddział w S.

/ bezsporne dokumentacji osobowa i placowa koperta k. 70/

Dokumentacja potwierdzająca ww. okresy zatrudnienia została złożona w toku przedmiotowego procesu.

/ bezsporne/

B. T. (1) w okresie pobytu w Zakładzie Karnym nr 1 w Ł. była zatrudniona w n/w okresach:

- od dnia 14.08.2013 roku - do dnia 13.09.2013 roku, w (...), nieodpłatnie w trybie art. 123a§2 kkw, 7/8 etatu, na stanowisku szwaczka;
- od dnia 14.09.2013 roku - do dnia 19.09.2014 roku, w (...), odpłatnie, 7/8 etatu, na stanowisku szwaczka;
- od dnia 20.07.2015 roku - do dnia 05.07.2019 roku, w (...), odpłatnie, 7/8 etatu, na stanowisku szwaczka;
- od dnia 08.07.2019 roku - do dnia 21.02.2020 roku, w Serwis (...), odpłatnie, pełny etat, na stanowisku wędliniarz;
- od dnia 31.03.2020 roku - do dnia 24.06.2020 roku, ZK Nr 1 w Ł., nieodpłatnie w trybie art. 123a§1 kkw, na stanowisku roznosząca art. żywnościowe;
- od dnia 25.06.2020 roku - do chwili obecnej, ZK Nr 1 w Ł., nieodpłatnie w trybie art. 123a§2 kkw, na stanowisku pracownik gospodarczy;

/ zaświadczenie k. 6/

W zaskarżonej decyzji z dnia 13 maja 2020 r. do obliczenia wysokości emerytury wnioskodawczyni nie uwzględniono jakichkolwiek okresów przypadających przed 1.01.1999 r. a więc przyjmowanych do obliczenia kapitału początkowego natomiast przyjęto zaewidencjonowane składki na indywidualnym koncie wnioskodawczyni odprowadzane przez płatników składek:

1. Zakład (...) okres zatrudnienia 01.01.1999r. do 01.10.1999r.
2. PUP Nr 1 w Ł. okres od 01.01.1999r. do 14.04.1999r.
3. PPHU (...) okres prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (...).10.2000r. do 02.01.2001r.
4. (...) Sp. z o.o. okres zatrudnienia od 02.01.2001r. do 01.04.2001r.
5. (...) okres pracy na umowie cywilnoprawnej od 30.01.2001r. do 01.03.2001r.
6. PPHU (...) okres prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (...).04.2001r. do 02.12.2007r.
7. (...)P. okres odpłatnego wykonywania pracy podczas kary pozbawienia wolności od 14.09.2013r. do 19.09.2014r. i od 20.07.2015r. do 06.07.2019r.
8. (...) Sp. z o.o. okres odpłatnego wykonywania pracy podczas kary pozbawienia wolności od 08.07.2019r. do 22.02.2020r.

/ bezsporne, pismo k. 104/

Składki odprowadzane za wnioskodawczynię z tytułu prac wykonywanych podczas odbywania kary pozbawienia wolności zostały w całości uwzględnione przez Zakład przy wyliczeniu należnego jej świadczenia na dzień 31.03.2020 r.

/ bezsporne/

Zaskarżona decyzja z dnia 13 maja 2020 r. została przez Zakład nadana do wysłania wnioskodawczyni z dniem 18 maja 2020 r.

/ adnotacja k.14 v akt ZUS/

Natomiast zaskarżona decyzja z dnia 11 sierpnia 2020 r. została nadana do wysłania wnioskodawczyni z datą 12.08.2020 r.

/adnotacja k. 28 akt ZUS/

Z uwzględnieniem dokumentów przedłożonych w tym procesie decyzją z dnia 31.01.2022r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił na dzień 01.01.1999r. kapitał początkowy dla wnioskodawczyni w wysokości - 24.524,06zł. Do obliczenia kapitału początkowego przyjęto okresy składkowe w wymiarze 4 lat, 1 m-c i 24 dni przypadające w okresach 16.09.1974-7.05. (...).05.1976 -30.11.1977, 3.03.1978 – 10.02.1979. Nie uwzględniono okresu urlopu bezpłatnego od 01.03.1978r. do 02.03.1978r., gdyż nie jest to ani okres składkowy, ani nieskładkowy. Za okres za jaki nie przedłożono faktycznych zarobków uwzględniono najniższe wynagrodzenie w j.g.u. Jednocześnie wwpw kapitału początkowego wyniósł 22,18% (lata 1974-1983).

/ decyzja k. 5-7 akt kapitałowych ZUS/

Na tej podstawie w dniu 01.02.2022r. wydano decyzję o przeliczeniu emerytury od 01.04.2020r., tj. od nabycia uprawnień do emerytury, która wyniosła 597,54 zł, a obecnie po waloryzacji od 01.03.2021r. wyniosła 622,88zł i wypłacono stosowne wyrównanie.

/ decyzja k. 41-43/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych ZUS załączonych do akt sprawy. Dokumentom zgromadzonym w aktach ZUS Sąd przyznał w pełni walor wiarygodności uznając, że są one rzetelne, kompletne i mogą stanowić podstawę ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie od decyzji z dnia 13 maja 2020 r. jako złożone po terminie podlega odrzuceniu natomiast od decyzji z dnia 11 sierpnia 2020 r. jako bezzasadne podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 477⁹ § 1 k.p.c. odwołanie od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję lub do protokołu sporządzonego przez ten organ, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji.

W myśl przepisu art. 477⁹ § 3 k.p.c. Sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. Okolicznościami usprawiedliwiającymi opóźnienie odwołania jest więc przekroczenie terminu, które nie jest nadmierne i takie, które nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. Wskazane przesłanki muszą wystąpić łącznie. /III AUz 31/14 - postanowienie SA Szczecin z dnia 11-04-2014/

Oznacza to, że w odrębnym postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w odniesieniu do odwołania wszczynającego postępowanie sądowe, nie są stosowane ogólne reguły postępowania o przywrócenie terminu, przewidziane w art. 168 i n. KPC. Wobec treści art. 477⁹ § 3 kpc postępowanie szczególne regulowane przepisami art. 477⁸ kpc i następne, nie zna instytucji przywrócenia terminu w rozumieniu art. 168 i nast. (tak wyr. SA w Rzeszowie z 6.12.1994 r., III AUr 344/94, OSA 1995, Nr 1, poz. 9, post. SA w G. z 6.6.1994 r., III AUz 61/94, PP 1995, Nr 5, s. 46).

Sąd z urzędu dokonuje nie tylko sprawdzenia zachowania przez stronę terminu do wniesienia odwołania, ale także - w przypadku stwierdzenia opóźnienia - ocenia jego rozmiar oraz przyczyny. Sąd ma dyskrejonalną możliwość potraktowania spóźnionego odwołania tak, jakby zostało wniesione w terminie. Może tego dokonać pod warunkiem uznania, że przekroczenie terminu nie jest nadmierne oraz, że nastąpiło z przyczyn niezależnych od skarżącego i stosownie do oceny tych okoliczności odwołanie odrzuca albo nadaje mu bieg. Sformułowanie w art. 477⁹ § 3 KPC „przyczyny niezależne” jest szersze od „braku winy strony” (art. 168 § 1 KPC) i pozwala na uwzględnienie także niektórych przyczyn zawinionych.

/III UK 434/19 - postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 25-06-2020/

Ze względu na aspekt „istotności interesu ubezpieczonego” w związku ze sprawą dotyczącą przyznania prawa do świadczenia emerytalnego / rentowego a także w kwestii podlegania ubezpieczeniom , przekroczenie terminu do wniesienia odwołania od decyzji ZUS nie powinno skutkować odrzuceniem rzeczowego odwołania. Sąd winien, bowiem badać przy ocenie przekroczenia terminu rozmiar oraz przyczyny tegoż przekroczenia. /por odpowiednio III AUa 1404/16 - wyrok SA Gdańsk z dnia 19-12-2016/

Za przyczyny niezależne od ubezpieczonego w złożeniu spóźnionego odwołania uważa się zwykle chorobę, nieporadność, brak właściwej porady i opieki, czy wprowadzenie w błąd przez organ rentowy.

W świetle okoliczności sprawy niespornym jest, iż wnioskodawczyni wniosła odwołanie 4 miesiące od wydania decyzji nie uprawiając żadnych okoliczności i terminu jej doręczenia nadto nie wyjaśniając okoliczności z uwagi, na które terminu nie dochowała. W konsekwencji powyższego brak było jakichkolwiek przyczyn usprawiedliwiających ten stan rzeczy.

Z tych też względów, Sąd na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. odrzucił przedmiotowe odwołanie.

Co do decyzji z dnia 11 sierpnia 2020 r. wskazać należy, iż na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 291 t.j.z późn. zm.), w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyła lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli:

- 1) po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość;
- 2) decyzja została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 4) decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie;
- 5) decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;
- 6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Z cytowanego przepisu wynika, że warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń w kontekście pkt 1 jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442/.

Zwrot "przedłożenie nowych dowodów" oznacza zgłoszenie każdego prawnie dopuszczalnego środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość. Natomiast użyte w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej pojęcie "ujawnienie okoliczności" oznacza powołanie się na fakty dotyczące ogółu wymagań formalnych i materialnych związanych z ustaleniem przez organ rentowy prawa do świadczenia lub wysokości świadczenia. Są to określone w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokości np. staż pracy, wiek, niezdolność do pracy, ale także uchybienia przez organ rentowy normom prawa procesowego lub materialnego, wpływające potencjalnie na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją prawną

osoby zainteresowanej (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2014 r., I UK 322/13, LEX nr 1444596 oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 grudnia 2015 r., III AUa 1087/15, LEX nr 1979499).

Z kolei w kontekście pkt 6 powoływanego przepisu przesłanką ponownego ustalenia uprawnień są również okoliczności, które powinny być znane organowi rentowemu przy dołożeniu minimum staranności, które jednak na skutek błędu organu rentowego lub przeoczenia nie zostały uwzględnione przed wydaniem decyzji (J. K., Ponowne, s. 26; wyr. SN z 12.1.2001 r., II UK 182/00, OSNAPiUS 2002, Nr 17, poz. 419; wyr. SN z 28.1.2004 r., II UK 228/03, OSNP 2004, Nr 19, poz. 341; wyr. SN z 23.11.2004 r., I UK 15/04, OSNP 2005, Nr 11, poz. 161; wyr. SN z 21.9.2010 r., III UK 94/09, L.; post. SN z 5.11.2009 r., II UK 87/09, L.). Chodzi o sytuacje, w których doszło do wydania decyzji organu rentowego nieuwzględniającej bądź błędnie uwzględniającej te okoliczności (istniejące przed wydaniem decyzji), które wpłynęły na wadliwe nabycie prawa do świadczenia lub przyczyniły się do nieuzasadnionej odmowy przyznania świadczeń ubezpieczeniowych w określonej wysokości (K. Antonów, Ustawa, komentarz do art. 114).

Pojęcie błędu organu rentowego, w znaczeniu przepisu art. 114 ust. 1 pkt 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obejmuje takie sytuacje, w których organ rentowy miał podstawy do przyznania świadczenia, lecz z przyczyn leżących po jego stronie tego nie uczynił. Może to wynikać z zaniedbania tego organu, ale także może to być każda obiektywna wadliwość decyzji (teoria tzw. obiektywnej błędności decyzji), niezależnie od tego, czy jest ona skutkiem zaniedbania, pomyłki, celowego działania organu rentowego, czy też rezultatem niewłaściwych działań pracodawców albo wadliwej techniki legislacyjnej i w konsekwencji niejednoznaczności stanowionych przepisów. Pojęcie to obejmuje również niedopełnienie przez organ rentowy obowiązku działania z urzędu na korzyść osób uprawnionych do świadczeń emerytalno-rentowych. /III AUa 1471/19 - wyrok SA Wrocław z dnia 04-03-2020/ Za błąd organu uznaje się każdą obiektywną wadliwość niezależnie od tego czy jest ona skutkiem zaniedbania, pomyłki czy też np. wadliwej legislacji./Wyrok SA w Szczecinie z dnia 2 kwietnia 2020 r III AUa 604/19, LEX nr 3049596/

Mając to na uwadze generalnie wskazać należy, że celem ponownego ustalenia w trybie art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest ponowne rozstrzygnięcie o uprawnieniach, które powstały ex lege przed wydaniem weryfikowanej decyzji emerytalno-rentowej. Uzasadnieniem dla ponownienia postępowania zakończonych prawomocną decyzją organu rentowego, wyznaczającym jego cel, jest niezgodność zawartego w niej rozstrzygnięcia z ukształtowaną ex lege sytuacją prawną zainteresowanego, powstałą np. na skutek popełnionych przez organ rentowy uchybień normom prawa materialnego, czy procesowego. W kolejnym postępowaniu organ rentowy dąży więc do ustalenia, czy popełnione uchybienia lub przedłożone dowody albo ujawnione fakty mają wpływ na zmianę dokonanych wcześniej ustaleń. Bezpośrednim celem ponownego postępowania jest rozstrzygnięcie o uprawnieniach zainteresowanego według stanu faktycznego z chwili wydania weryfikowanej decyzji rentowej. Ponowne ustalenie prawa w trybie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi zatem nadzwyczajną kontynuację poprzedniego postępowania przed organem rentowym, zmierzając do podważenia jego decyzji wówczas, gdy uprawomocniła się ona wskutek upływu terminu odwołania. /Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 sierpnia 2019 r. III AUa 1092/18/

Mając powyższe na uwadze należy podkreślić, że skoro przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte w oparciu o wniosek z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to obowiązkiem organu rentowego a następnie Sądu orzekającego, była w pierwszej kolejności ocena, czy wystąpiły określone w tym przepisie przesłanki umożliwiające merytoryczne rozpoznanie wniosku. Wobec zarzutów formułowanych przez ubezpieczoną wadliwości dokonywanych przez organ rentowy obliczeń, zakwestionowana decyzja organu rentowego powinna była obejmować także kwestię ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, i w efekcie możliwości przeliczenia świadczenia z pominięciem tych błędów.

Należało zatem ustalić i ocenić, czy względnie popełnione uchybienia lub przedłożone dowody albo ujawnione fakty mają wpływ na zmianę dokonanych wcześniej ustaleń i poprzednio wydanej decyzji. Ocena, że przesłanki te nie były spełnione (wnioskodawczyni nie przedłożyła nowych dowodów ani nie ujawniła okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które miały wpływ na prawo do świadczeń, nie miały miejsca uchybienia organu rzutujące

naprawo lub wysokość świadczenia) powinna prowadzić do odmowy ponownego ustalenia świadczenia przez organ rentowy oraz oddalenia odwołania przez Sąd, bez potrzeby merytorycznego zbadania wysokości świadczenia przysługującego ubezpieczonej. Bez spełnienia przesłanek formalnych wniosku z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, prowadzenie postępowania dotyczącego merytorycznej oceny wysokości świadczenia, jest bezcelowe i bezprzedmiotowe.

Dokonując wszechstronnej analizy zgromadzonego w sprawie materiału procesowego Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że skarżąca w toku postępowania przed organem rentowym wywołanym ponownym złożeniem wniosku z dnia 21 lipca 2020 o ustalenie prawa do emerytury, nie spełniła przesłanki wniosku o ponowne ustalenie prawa do emerytury na zasadach określonych w art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Skarżąca w ramach postępowania przed organem rentowym nie przedłożyła nowych dowodów na potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed uprawomocnieniem się decyzji z dnia 13 maja 2020 r., a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia. Skarżąca dopiero w toku niniejszego postępowania ujawniła okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mogłyby mieć wpływ na wysokość emerytury. W konsekwencji powyższego w toku przedmiotowego procesu organ rentowy wydał decyzją kapitałową z dnia z dnia 31.01.2022r. oraz decyzję z dnia 01.02.2022r. o przeliczeniu emerytury od 01.04.2020r., tj. od nabycia uprawnień do emerytury. Wnioskodawczyni w żaden sposób nie odniosła się do ich treści, nie wskazała czy wyczerpują one jej roszczenia, nie cofnęła odwołania. Wskazane decyzje na dzień wydania wyroku nie są prawomocne i w odrębnym postępowaniu może kwestionować ich treść. Nie zmienia to jednak oceny iż na dzień wydania zaskarżonej decyzji z dnia 11.08.2020 r. nie istniały żadne dowody pozwalające ustalić wysokość świadczenia w sposób inny niż uczynił to organ rentowy.

Brak też podstaw do uznania, iż decyzja organu rentowego w przedmiocie wysokości emerytury wnioskodawczyni winna zostać zweryfikowana z uwagi na popełnione przez organ przy wyliczeniu świadczenia błędy – pominięcie składek odprowadzanych za wnioskodawczynią z tytułu prac wykonywanych podczas odbywania kary pozbawienia wolności, czego organ rentowy wbrew treści wniosku z dnia 21 lipca 2020 r. miał nie zweryfikować. Odnosząc się do powyższego wskazać należy, że twierdzenia wnioskodawczyni co do istnienia obiektywnych uchybień (błędu) organu w tym przedmiocie pozostają gołosłownymi. Nie zostały bowiem ujawnione żadne okoliczności mogące istnienie takiego błędu uzasadniać. Jak wynika zaś z treści zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego składki odprowadzane za wnioskodawczynią z tytułu prac wykonywanych podczas odbywania kary pozbawienia wolności zostały w całości uwzględnione przez Zakład przy wyliczeniu należnego jej świadczenia na dzień 31.03.2020 r.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, w toku postępowania przed organem rentowym, wywołanego wnioskiem z dnia 21 lipca 2020 r., nie zostało ujawnione nic nowego ani jakiegokolwiek konkretne zarzuty w przedmiocie obiektywnie zaistniałych błędów, które dawałyby Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w chwili wydania zaskarżonej decyzji podstawę do ponownego przeanalizowania sytuacji prawnej wnioskodawczyni. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ma podstaw do ponownego ustalenia emerytury, jeśli zainteresowany nie przedstawi dokumentów lub okoliczności (w tym w ocenie Sądu obiektywnych błędów) zmieniających jego sytuację (por. wyrok. Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III UK 150/13, LEX nr 1458793). Sąd zwracał się do wszystkich istniejących płatników o załączenie dokumentacji, jednak wskazane przez wnioskodawczynią zakłady pracy podały, że wnioskodawczyni albo tam nie pracowała albo, że mniej posiadają stosownej dokumentacji. Natomiast te zakłady które odpowiedziały na wezwanie Sądu zostały przez ZUS uwzględnione w decyzji z dnia 1 lutego 2022 roku która to decyzja nie jest objęta niniejszym postępowaniem. Jeżeli wnioskodawczyni uważa nową decyzję, wydaną w czasie postępowania sądowego, za wadliwą może złożyć oddzielne odwołanie dowodząc na czym polegają wadliwości popełnione przez organ emerytalny w decyzji z dnia 1 lutego 2022 roku.

W konsekwencji zaskarżona decyzja organu rentowego z dnia 11 sierpnia 2020 r. na chwilę jej wydania odpowiadała prawu a wszelkie nowe okoliczności ujawnione po wszczęciu postępowania zostały uwzględnione w decyzji z dnia 1 lutego 2022 roku.

Mając powyższe na uwadze odwołanie od decyzji z dnia 11 sierpnia 2020 r., na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., podlegało oddaleniu.

Sędzia

Z: odpis uzasadnienia doręczyć wnioskodawczyni z pouczeniem o prawie wniesienia apelacji w terminie 14 dni do SA w Ł. .

Sędzia.